

- PRIOPĆENJE

Tvrtke umrežene u klastere ostvaruju više od trećine BDP-a! Jučer završena klasterska konferencija u Dubrovniku.

Konferencija je tijekom dva dana okupila **više od stotinu stručnjaka za klastere iz dvanaest zemalja**. Skup je održan u organizaciji Hrvatskog drvnog klastera a podržali su ga mnogobrojni partneri i suorganizatori hrvatski klasteri konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora, drvno-prerađivačkog, sektora elektro-energetskih i proizvodnih strojeva i tehnologija te industrije kemije, plastike i gume. Partneri konferencije su bili Hrvatska gospodarska komora, Agencija za investicije i konkurentnost, Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH te Kuća klastera Srbije. **Više od šezdeset međunarodnih predavača i panelista** predstavilo je ključne teme u području konkurentnosti i poslovnog umrežavanja. Zadnja slična konferencija održala se prije četiri godine u Opatiji a sudionici su jučerašnju konferenciju, mjesto održavanja te teme ocijenili vrlo visokom ocjenom. Sljedeće izdanje tematske konferencije o klasterima održat će se u Bruxellesu krajem ove godine u suradnji s hrvatskim europarlamentarcima.

Poslovno umrežavanje i povezivanje postaje prioritetna ekonomска praksa u svim razvijenim zemljama, stoga se i u državama jugoistočne Europe sve više razvijaju različite platforme poslovnog povezivanja, najčešće u obliku klastera. Potrebno je na svim razinama vlasti snažnije podržati te relativno nove oblike poslovnog povezivanja koji sve više doprinose ostvarivanju gospodarskih rezultata, čulo se između ostalih zaključaka i preporuka koje će biti upućene na nacionalne vlade te na nadležna EU tijela. Model povezivanja u klastere nalazi se na prekretnici, izjavio je na otvaranju konferencije dr. sc. **Tomislav Radoš**, potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore za industriju i IT, energetiku i zaštitu okoliša, na otvaranju ove međunarodne konferencije, dodajući kako je potrebno iskoristiti dosadašnja iskustva ostvarena kroz klasterizaciju te mnogobrojne mogućnosti podrške iz programa Pametne specijalizacije. Slično mišljenje iznijela je i dr. sc. **Danka Milojković**, direktorica Kuće klastera iz Niša, koja je istaknula da klasteri ne poznaju granice jer već na području jugoistočne Europe djeluje nekoliko regionalnih klastera koji su razvili uspješnu poslovnu mrežu, poput Klastera željeznica JIE (RCSEE). U balkanskoj i crnomorskoj klaster mreži djeluje više od 170 klaster organizacija i 3.500 institucija, zaključila je Milojković.

Klasteri trebaju potaknuti veću implementaciju inovacija, ali i potpuno novi pristup u obrazovanju jer će već 2030. godine svjetsko gospodarstvo poprimiti potpuno drugačije konture. Traže se nova znanja i novi stručnjaci koji je vodit nove futurističke tvrtke, čije potrebe će uključivati znanja o turizmu, robotici, zelenim energijama i odgovornom pristupu okolišu, istaknuo je **Mladen Perkov** iz klastera Intelligentna energija. Snažnu podršku temi konkurentnosti i ulozi klastera dao je izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora Bože Petrova, zastupnik **Maro Kristić**, koji je naglasio važnost poslovnog povezivanja, posebice u turizmu koji je iznimno važan za budućnost turističkih regija. Sabor će u okviru svojih ovlasti stvarati okvir za podršku postojećim klasterima koji trebaju puno aktivnije nadležnim institucijama predlagati moguća rješenja i smjernice za poboljšanje učinka klasterizacije, a kroz prezentacije se čulo da hrvatski sektori i tvrtke udružene u klastere ostvaruju više od trećine BDP-a. Stoga se jedan od konkretnih zaključaka konferencije odnosi upravo na prijedlog organizacije tematske sjednice Odbora za gospodarstvo Hrvatskoga sabora, na kojoj će se napraviti presjek postojećeg stanja i predložile konkretnе mjere u području poboljšanja u obrazovnom sustavu, primjeni inovacija i internacionalizaciji klastera, što su sudionici odredili kao glavne razvojne izazove.

Sudionici konferencije istaknuli su i niz drugih tema iz djelokruga rada klastera, a jedna od važnijih odnosi se na **ulogu klaster menadžera** koja je često presudna za vidljivost i ostvarivanje pozitivnih rezultata u klasteru, istaknuo je **Vlado Orešković**, predsjednik Hrvatskog klastera konkurentnosti sektora elektro-energetskih i proizvodnih strojeva i tehnologija. Predstavnici **Ministarstva gospodarstva** predstavili su Strategiju pametnih specijalizacija, ali i rezultate natječaja za 34 centra kompetencija, u čijoj će realizaciji nacionalni klasteri konkurentnosti i dalje imati važnu ulogu.

Informacije o održavanju ovog važnog specijaliziranog skupa u dubrovačkom hotelu Sheraton bile su globalno dostupne kroz mnogobrojne klasterske platforme, budući da sudionici iz EU i zemalja regije vrlo intenzivno najavljujivali skup i njegove teme kao mjesto održavanja važnih rasprava o budućnosti klasterizacije u EU i primjeni novih klasterskih modela koji neosporno teže sve većoj globalizaciji i specijalizaciji. Istovremeno, sve se više vodi računa o održivosti, ekološkim i socio-ekonomskim načinima poslovanja i primjeni europskih razvojnih smjernica,

koje se stalno mijenjaju i prilagođavaju novonastalim prilikama u europskom gospodarstvu, tako i u post Brexit okruženju.

Jedno od najzapaženijih predavanja održala je **Florence Castel** iz francuskog klastera konkurentnosti **Advancity**, koji je usmjerena na održivost razvoja europskih gradova, ali istovremeno klaster realizira i niz projekata na drugim kontinentima, uključujući uspješne inicijative u Brazilu, Kini, Kanadi i sl. Europska komisija percipira klastere kao važan alat za jačanje konkurentnosti pa je u tom smislu potaknula osnivanje **European Cluster Observatory** i **European Cluster Collaboration Platform**, čiji je predstavnik **Jacques Viseur** u Dubrovniku naglasio značajke europskih klastera koji se baziraju na novim paradigmama, primjeni inovacija i transferu znanja, ali je također istaknuo potrebu stalnog prilagođavanja, učenja i poticanja razvoja klastera na nacionalnim razinama.

Mnogobrojna povezivanja i uspješan matchmaking

Konferencija je poslužila kao mjesto za ostvarivanje intenzivnih međunarodnih kontakata, budući da je većina sudionika pokazala interes za EU projekte, **zajedničko apliciranje i prijavu na natječaje, te razvoj bilateralnih kontakata**. Veliko zanimanje izazvali su projektni prijedlozi talijanskog klastera Marche Manufacturing, koji intenzivno traži partnera s ove strane Jadrana, pogotovo u bio-baziranim industrijama. Predstavnici grčkog **Quality Foundation** izrazili su spremnost za uključivanje u postojeće projekte, a sve s ciljem prijenosa iskustava iz drugih zemalja jugoistočne Europe. Svoje projektne kapacitete predstavili su **CEKOM Spin Valis**, **Drvni klaster Hercegovine** te crnogorski drvni klasteri iz Žabljaka, Rožaja i Berana. Svi su ocijenili kako im nedostaju mogućnosti za umrežavanje, stoga su konferenciju iskoristili kao mjesto intenzivnog druženja i razmjene sektorskih informacija među klasterima. Nadležne institucije su do sada poticale poslovno povezivanje pa je u Hrvatskoj proteklih godina uloženo 27 mil. KN u umrežavanje 504 tvrtki koje ukupno zapošjavaju 25.000 radnika, istaknula je **Tajana Kesić Šapić**, direktorka Sektora za industriju i IT pri Hrvatskoj gospodarskoj komorbi. Kao rezultat konkretnog poslovnog povezivanja u HGK je i projekt Hrvatska kupaonica, "realni klaster" koji je nastao udruživanjem hrvatskih proizvođača kupaoničke opreme, a koji će zajednički nastupati prema potencijalnim kupcima u regiji i inozemstvu. U potrazi za partnerima je i srpski Klaster zelene gradnje. **Građevinski sektor je sve konkurentniji**, iako većinu velikih građevinskih poslova u Srbiji dobivaju stranci, istaknula je **Ivana Lukić**. Zapažene nastupe imali su i **Klaster zdravstvenog turizma** iz Hrvatske te **Turistički klaster Hercegovine**, čije aktivnosti mogu mobilizirati resurse mnogobrojnih industrija i uslužnih sektora. Istaknute inicijative digitalizacije gospodarstva predstavili su i predstavnici ICT-a, **Hrvoje Stropački** iz tvrtke Ericsson Nikola Tesla, koji je govorio o modelu horizontalnog povezivanja ICT industrije i drugih sektora te Krešimir Budiša iz Jadranskog ICT klastera.

Najuspješniji klasteri dobili priznanja!

Sudionici konferencije, redom **etablirani stručnjaci** iz institucionalnog, akademskog i poslovnog svijeta klastera, u Dubrovniku su dodatno unaprijedili svoja znanja i dobili svježe informacije o postignutoj razini klasterizacije za koju su zaslужne podupirajuće institucije, pojedini proaktivni klasteri te realizirani projekti u zemljama JIE. Nominirani klaster menadžeri su tijekom konferencije predstavljali svoje klasterske inicijative, ciljeve i aktivnosti, a sudionici su nakon ocjenjivanja najuspješnijima istaknuli rad Vojvođanskog ICT klastera, hrvatskog Klastera poljomehanizacije, kojeg vodi uspješan promotor klasterizacije **Željko Erkapić** te Slovenskog gradbenog grozda. Dosta radimo na edukaciji članova, ali i naših korisnika, istaknuo je **Milan Šolaja** iz Vojvođanskog ICT klastera, te je dodao kako su dosada realizirali **mnogobrojne EU projekate u vrijednosti od preko 15 mil. EUR**. Značajna iskustva u klasterizaciji ostvarena su i u susjednoj Sloveniji, a jedan od najuspješnijih, **Slovenski gradbeni grozd**, predstavio je svoje rezultate, pogotovo u svjetlu tranzicije u Sloveniji, koja je uništila velike građevinske tvrtke, ali se u posljednjem desetljeću sektor građevine konsolidira i intenzivno radi na primjeni EU politika i praksi, poput održivog graditeljstva i kružne ekonomije. Građevinski otpad sada promatramo kao važan razvojni resurs i klaster pomaže tvrtkama to shvatiti i primijeniti, rekao je direktor klastera **Vladimir Gumišar**.

U Zagrebu,
12.04.2017.

*Marijan Kavran, direktor
Hrvatski drvni klaster*

ORGANIZATOR:

HRVATSKI DRVNI KLASTER | A: I. Krsnjavoga 1, 10 000 Zagreb | T. +385 1 6329 111 | F: +385 1 6329 113 | E: info@drvniklaster.hr | W: www.drvniklaster.hr